

BUDGET FÖR VÄXJÖ KOMMUN 2022

MED PLAN FÖR 2023 OCH 2024

TRYGG OMSTART

Inledning

Växjö kommun ska vara en fantastisk plats att leva, bo och verka på. Det är en känsla som vi skapar tillsammans. Vi fortsätter visa på ett starkt ledarskap, ordning i ekonomin, och ett miljö- och klimatarbete i framkant. Vi har haft överskott i ekonomin under de 17 senaste åren vilket skapar förutsättningar för att minska pensionsskulden och frigöra ekonomiska resurser till att stärka välfärdens kärna. Växjö kommun har kommit långt i omställningen mot en hållbar välfärd.

Våra medarbetare har klivit fram och tagit ett stort ansvar för att få alla vår vardag att fungera. De är hjärtat i organisationen och vår enskilt viktigaste resurs. Därför görs riktade hälsofrämjande personalsatsningar och en central rekryterings- och bemanningsorganisationen tillskapas. Det ger oss kraft och tillförsikt när vi nu ska starta om i spåren av pandemin.

Växjö ska ha ett av Sveriges bästa näringslivsklimat. Växande och välmående företag lägger grunden för en trygg välfärd och en attraktiv kommun även i framtiden. Det är betydelsefullt att kompetensförsörjningen matchar arbetsmarknadens behov för att främja tillväxt och fler växjöbor i arbete. Därför prioriterar vi fortsatt förstärkning av näringslivsarbetet med en ny rådsinstans, förbättrad företagservice, nytt Science parkbolag och stärkt yrkesutbildning.

Fler välmående och växande företag gör att jobben blir fler och att välståndet växer samtidigt som välfärdens finansiering tryggas. Det är därför viktigt med en fortsatt offensiv arbetslinje för att möta våra utmaningar i integration, otrygghet och en mer hållbar samhällsutveckling.

Hela Växjö växer. Fler behöver ges möjlighet att hitta sitt drömboende, därför tillskapas fler villatomter i hela kommunen. Fler ska känna sig trygga i vår kommun. Därför vidtar vi omfattande åtgärder för att öka tryggheten i hela kommunen, samtidigt som vi stärker arbetet med familjecentralerna och värdegrundsarbetet i skolan.

Skolan formar morgondagens kompetensförsörjning och behöver ges goda möjligheter till att skapa fler trygga och självständiga individer. Skolan dras med dels en kunskapsskuld samt ökande ohälsa bland barn och elever. Fokus behöver därför riktas mot att vidta åtgärder för kunskapsskulden och säkerställa en bra och tillgänglig elevhälsa. Elever i behov av stöd ska ha god tillgång till läxhjälp och tidiga insatser ska komma in i rätt skede. Lovskolan utökas till fler årskurser och lov.

Pandemin har slagit särskilt hårt mot våra äldre invånare. Det är därför viktigt att fokusera på att bryta den ofrivilliga ensamheten och tillskapa fler aktiviteter som skapar mervärde för målgruppen, exempelvis genom att tillgängliggöra vårt kulturutbud både digitalt och fysiskt.

Våra kultur- och idrottsföreningar har begränsats av restriktioner, natur- och rekreativområden har upptäckts av fler och efterfrågan på lokala besöksmål har ökat. Därför riktas 2022 särskilda satsningar på omstart av föreningslivet och en ny vision för Arenastad. Det görs även ett krafttag kring det uppskattade rekreativområdet Evedal och satsning på kommunens vandringsleder och naturområden.

Nu tar vi krafttag för att starta om Växjö. Tillsammans kan vi skapa ökad attraktivitet, hållbar tillväxt, gemenskap och en trygg välfärd för framtiden.

Anna Tenje (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat, mnkr	249	112	424	285	1 261
Eget kapital, mnkr	4 760	6 096	5 983	5 559	5 310
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	2 033	1 614	1 646	1 662	1 712
Investeringar, mnkr	1 089	1 374	1 159	1 574	1 171
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	3	12	1	39	26
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	95	98	90	93	71
Långfristig låneskuld, kr/invånare	87 907	73 854	67 780	69 931	72 596
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/invånare	33 157	47 620	46 857	43 160	40 551
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	25,2	26,4	26,3	24,6	22,8
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 210	7 238	7 220	7 089	6 807
Antal invånare 31/12	94 859	94 129	92 567	91 060	89 500
Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat, mnkr	215	2	108	159	139
Verksamhetens resultat, mnkr	56	-202	-112	-13	-35
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 409	1 421	1 706	1 578	1 460
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 530	-6 511	-6 535	-6 135	-5 756
Eget kapital, mnkr	1 877	3 225	3 223	3 115	3 006
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	28	1 590	1 624	1 643	1 712
Nettoinvesteringar, mnkr	278	251	272	111	12
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 320	5 028	4 861	4 671	4 392
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	3	4	6	5
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	1	5	8	6	3
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	100	99	95	96
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	27,1	27,8	27,1	26,1	25,8
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip 2019 andelar Kommuninvest: Redovisningsprincipen ändrades gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansiell anläggningstillgång). År 2015 var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2016–2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Ändrad redovisningsprincip 2020 pensioner till fullfondsredovisning: Fullfondsmodellen innebär att pensionsåtagande intjänat till och med år 1997 (exklusive visstids-pension) istället för ansvarsförbindelse redovisas på balansräkningen som en avsättning. Justering har gjorts mot ingående eget kapital år 2020.

Soliditet: definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

Nettoinvesteringar: definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för investeringsbelopp som finansierats med ex offentliga bidrag, eller upplupna intäkter som förbrukas under flera år, ex anslutningsavgifter VA.

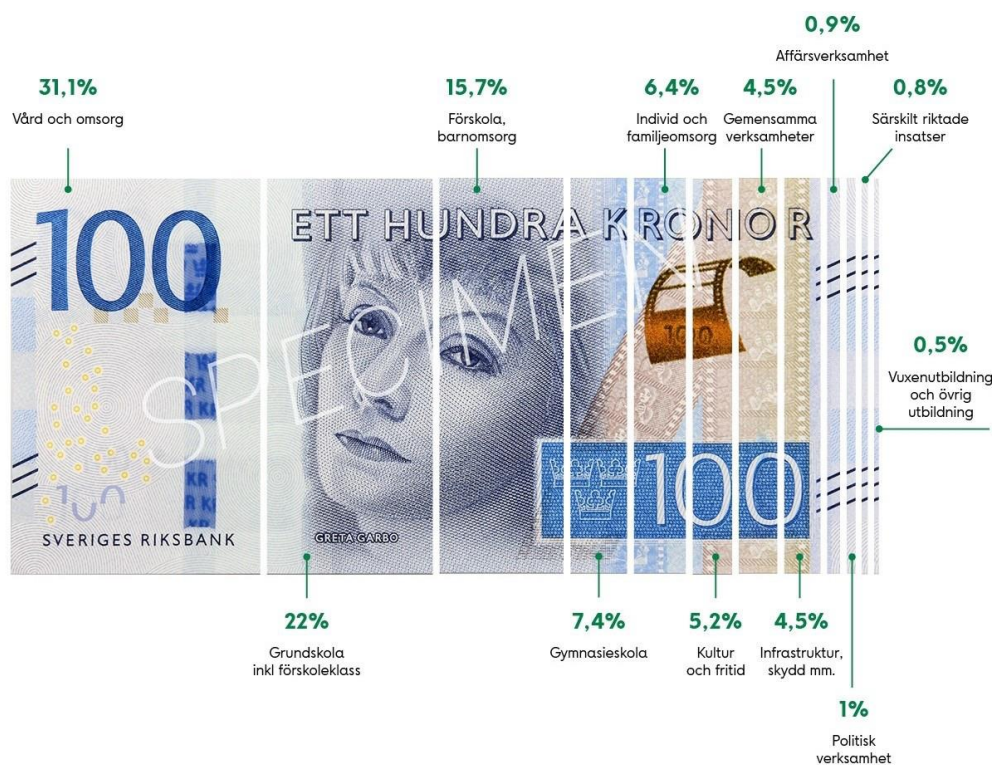
Nettokostnad: avser verksamhetens intäkter minskade med verksamhetens kostnader och avskrivningar.

Vart gick skatten 2020?

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

	Netto kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	51	1,0	705
Infrastruktur, skydd m.m.	236	4,5	3 283
Kultur och fritid	271	5,2	3 773
Förskola, skolbarnomsorg	823	15,7	11 445
Grundskola inklusive förskoleklass	1 150	22,0	16 006
Gymnasieskola	386	7,4	5 374
Vuxenutbildning och övrig utbildning	29	0,5	396
Vård och omsorg	1 625	31,1	22 609
Individ- och familjeomsorg	333	6,4	4 642
Särskilt riktade insatser	40	0,8	558
Affärsverksamhet	47	0,9	653
Gemensamma verksamheter	233	4,5	3 239
Summa	5 224	100,0	72 683

Med särskilt inriktade insatser avses flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder. Med gemensamma verksamheter avses i huvudsak gemensamma lokaler och administrativa stödfunktioner, såsom ekonomi, personal, IT, kansli etc.

Befolkningsutveckling

Befolkningstillväxten bromsade in i pandemins kölvatten. Den 20 januari 2017 passerade Sveriges befolkning 10 miljoner invånare. Sedan dess har befolkningen fortsatt att öka och under 2020 växte folkmängden i riket ytterligare och utgjorde vid årsskiftet 10 379 295 personer, en ökning med cirka 51 700 personer eller 0,5 procent. Befolkningen ökade i 17 av landets 21 regioner där Blekinge, Dalarna, Västernorrlands och Norrbottens län stod för de negativa siffrorna. I Kronobergs län steg invånarantalet med 0,39 procent. (+ 800 personer). Under det gångna året har dock Corona pandemin och de restriktioner som följt i dess spår haft en tydlig effekt på befolkningstillväxten för många regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten med 55 procent jämfört med de fem senaste åren, motsvarande siffra för Kronoberg var hela 68 procent. Även för Växjö kommun, som har haft en jämn och hög befolkningstillväxt under den senaste 10-årsperioden, bromsade befolkningsökningen in rejält. I slutet av 2020 låg folkmängden i kommunen på 94 859 invånare, en ökning med 730 personer eller 0,8 procent jämfört året innan. Det innebär nästan en halvering av kommunens befolkningstillväxttakt jämfört med de senaste fem åren. 2020 års kommunsiffra innebär ändå att Växjö stod för drygt två tredjedelar av den positiva befolkningsförändringen i Kronobergs län.

I Växjö kommun, liksom på riksnivå, har den senaste tidens invandring stått för en stor del av befolkningsökningen. Under 2019 låg kommunens totala flyttnetto på 1 143 personer, där flyttnettot från utlandet utgjorde 716 personer. Samtidigt fortsatte nettoutflyttning till övriga Sverige att visa negativa siffror (-103 personer). Under 2020 ändrades dock mycket av detta på grund av de restriktioner som Coronapandemin medförde. Nettoinflyttningen till Växjö kommun minskade med drygt 73 procent jämfört med året innan och landade på totalt 308 personer. Både inrikes (+43 personer) och utrikes (+265 personer) flyttnettot minskade kraftigt men visade trots detta på positiva siffror vid årets slut. Vid en uppdelning av de flyttströmmar som skedde inom landet under 2020 visar det sig att siffran var fortsatt negativ (-181 personer) till övriga Sverige medans Växjö kommun hade ett positivt flyttnetto i jämförelse med det egna länet (Kronobergs län, + 224 personer).

Under 2020 ökade emellertid barnafödandet i kommunen jämfört med året innan. Totalt föddes 1 207 barn i kommunen, en ökning med nästan 7 procent. Antalet dödsfall ökade även de under 2020 och landade på totalt 808 st. Jämfört med ett genomsnitt för de senaste 5 åren är det en ökning av dödstalen med nästan 15%. Sammantaget betyder detta att födelsenettet (födda minus döda) i kommunen ändå var fortsatt starkt (+399 personer) även om det minskade något jämfört med året innan. Det är dock viktigt att påpeka att ökningen i kommunens dödstal inte uteslutande kan kopplas till pandemin, även om den sannolikt haft en tydlig påverkan. Att personer i de äldre åldersgrupperna har ökat och även förväntas öka framöver är en annan faktor som också måste tas med i beräkningarna.

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet. Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968,

då kommunen hade 56 004 invånare. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,3 procent per år. Om vi jämför befolkningsökningen under pandemiåret 2020 (+ 0,8 procent) med tidigare år, måste vi gå så långt tillbaka som till början av milleniet för att hitta en lägre relativ tillväxtsiffra. Växjö kommun har trots detta klättrat en placering i listan över kommunernas befolkningsstorlek och är nu den tjugoförsta största kommunen i riket. Kommunens tillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa. En stark befolkningstillväxt innebär dock även utmaningar för bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete. Jämfört med riket har kommunen procentuellt fler i åldersgrupperna 0–15 år och 16–24 år och färre i åldersgrupperna 25–64 år och över 65 år. I den något yngre åldersgruppen sker en tydlig inflyttning till Växjö för att utbilda sig på universitetet. Många flyttar sedan också från Växjö efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20–64 en lättare försörjningsbörda för kommunen. Detta kan dock vara missvisande i universitetsstäder.

Prognos befolkningsförändring

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Folkmängd	95 705	97 068	98 490	99 690	100 725	101 678	102 587	103 451	104 269	105 046
Folkökning	846	1 363	1 421	1 201	1 035	953	909	864	818	776
Födda	1 187	1 203	1 224	1 237	1 244	1 247	1 248	1 248	1 247	1 247
Döda	788	792	799	807	814	823	832	842	852	862
Födelsenetto	399	411	425	430	430	424	416	406	395	385
Inflyttande	5 356	5 820	5 946	5 871	5 765	5 732	5 732	5 732	5 732	5 732
Utflyttande	4 909	4 868	4 950	5 100	5 160	5 203	5 239	5 274	5 309	5 341
Flyttningsnetto	447	952	996	771	605	529	493	458	423	391

Hållbara Växjö 2030

Växjö kommuns hållbarhetsprogram Hållbara Växjö 2030 – Ansvar, nytänkande och resultat utgör det gemensamma strategiska fundamentet och ramverket för den långsiktiga styrningen av Växjö kommunkoncern. Hållbara Växjö tar sin utgångspunkt i FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen för en hållbar framtid och innehåller fem målbilder och nio utmaningar. Arbete är en del att nå visionen att Växjö är en fantastisk plats att bo leva och verkar för våra invånare, företag och besökare nu och i framtiden

Kommuner och regioner har en avgörande roll och ett stort ansvar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Det är därför av stor vikt att integrera hållbar utveckling i ordinarie styrning och ledning. Vägledande principer, gemensamma värderingar och målbilder ger förutsättningar för att kommunens hållbarhetsarbete blir effektivt och verkningsfullt.

Framtagandet av Hållbara Växjö 2030 har byggts på breda, öppna och riktade dialoger med invånare, medarbetare, civilsamhälle och akademi. Metoderna för, och vikten av dialoger, är något som fortsatt måste utvecklas i arbetet med implementering och förverkligande av programmet. En hållbar utveckling är allas ansvar att tänka nytt och visa resultat och det är i kraften av många som vi vänder trender. Detta börjar med förståelse och kunskap genom samtal och dialog.

Sedan 2021 är drygt 50 indikatorer och nyckeltal integrerade i budgeten för att ytterligare stärka uppföljningen kopplat till målbilderna och den globala agendan. Uppföljning och analys av programmet kommer ske i årsredovisning och i djupare trendanalyser under året, samt 2026 och 2030.

Växjö ska vara en förebild för det hållbara samhället. Våra utsläpp minskar samtidigt som ekonomin växer; utanförskapet pressas tillbaka och jämställdheten förbättras när nyanlända kvinnor går till jobbet; fler har råd med klimatsmarta val när lön ersätter bidrag; att tillvarata olikheter får såväl människor som ekonomin att växa; klimatavtrycket blir lättare när företag ser att energieffektiva investeringar och innovationer lönar sig. Växjö ska visa att

växande ekonomi, sjunkande utsläpp och god sammanhållning hänger ihop. En trygg och tillgänglig välfärd med god kvalitet ökar Växjöbornas självbestämmande och tilliten i samhället.

Hållbarhetsarbetet ska stärka alla tre dimensioner: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Växjös invånare har stor kunskap om det hållbara samhället och tar ett eget ansvar genom förändrade levnadsmönster så att omställningen får verklig kraft. Tillsammans arbetar vi för en hållbar framtid.

Vi ska arbeta beslutsamt för att minimera vår miljöpåverkan och göra vår värld grönare. När världsledare prioriterar ner globala klimatåtaganden får det lokala ledarskapet stiga fram. Ledartröjan bärs av Växjö och många andra kommuner runt om i världen i flera internationella samarbeten. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att minska kommunens ekologiska fotavtryck tar vi ansvar för att vi inte lever över jordens tillgångar.

Hållbara Växjö 2030 ska genomsyra samtliga huvudprocesser och alla riktningmål, samt såväl nämnders internbudget som bolagens affärsplaner. Uppdragen ska genomföras så att de bidrar till målbilderna i Hållbara Växjö.

Finanspolitisk inriktning

Ordnad ekonomi i en ovanlig tid

Pandemin har satt människor och ekonomin under press. Den genomgripande omställning som påbörjats – resurser förflyttas från byråkrati och byggnader till välfärdens kärna – har i kombination med många år av ordnad ekonomi lagt grunden för att Växjö har en robust ekonomi. Tillfälliga statliga bidrag läggs ovanpå, men är just tillfälliga och förpliktigar därför försiktighet.

Ekonomin behöver återstartas efter krisen. Efter 17 år med överskott står Växjö väl rustat. Under den senaste rullande femårsperioden (2016-2020) överträffades överskottsmålet på en procent med 381 miljoner kronor eller 1,57 procentenheter, och var därmed 2,57 procent. Totalt finns ett överskott på närmare 2 miljarder kronor.

Beslut om ett långsiktigt och tydligt budgetramverk ska tas under 2021. Ramverket kommer reglera hur budgetprocessen, budgetfullmäktige och årsredovisning ska utformas. Arbetet med att ta fram ett budgetramverk ska också inkludera revidering av befintliga riktlinjer för internbudget, nämndernas hantering av eget kapital och kommunens styrmodell.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Varsamhet med Växjöbornas skattepengar och fokus på kärnuppdraget

Det starka resultatet för 2020 kan lätt uppfattas som en signal om att faran är över. Drar vi ut prognosen för kommande år ser vi dock att utan åtgärder är ekonomin i skadliga underskott redan om två år. Det är i linje med prognoserna från Sveriges kommuner och regioner (SKR) som visar att arbetslösheten fortsätter stiga och en svagare utveckling av skatteintäkterna en tid framåt.

Denna budget är en fortsättning på vårt arbete med att sätta Välfärden först. Flera åtgärder från föregående år förstärks och nya ska genomföras. Växjöborna ska få mer välfärd för varje skattekrona. Utgiftstrycket växer snabbare än demografin i Sveriges kommuner, vilket understryker behovet av att ompröva utgifter som inte tjänar Växjöborna i deras vardag. Beprövad erfarenhet från andra kommuner eller internationella exempel ska användas och förtjänsterna med ny teknik bättre tillvaratas. SKR bedömer att en rad lågt

hängande automatiseringar och digitaliseringar kan frigöra miljarder i kommunsektorn vilket för Växjö's del kan innebära flera miljoner. Digitaliseringen ska i första hand bidra till att trygga välfärdens finansiering genom en effektiv kommunkoncern. E-tjänster till Växjöborna kan vara en konsekvens av digitala flöden och ska samlas i en Mina sidor för Växjöborna. Åtgärder som ökar produktiviteten prioriteras.

Risken för en kärva ekonomisk framtid gör att utgångspunkten för kommunens alla verksamheter blir att minskade kostnader genom egen omställning inte garanterat skapar utrymme för höjda ambitioner i den egna verksamheten, utan i första hand ska täcka demografiförändringar och finansiera ett snävt urval av strategiska investeringar för att stärka Växjö's förutsättningar över lång tid. Effektivitetsmålet följs upp för hela koncernen och för varje process.

2. Effektivitetsmål

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Ansvar för pensioner och effektiv planering av en växande kommun

Pensionsåtagandet har synliggjorts i balansräkningen och tryggats med det långsiktigt upparbetade egna kapitalet. Samtidigt kräver fullfonderingsmodellen en långsiktigt ansvarsfull ekonomisk politik. Kommunkoncernens starka likviditet möjliggör för en hållbar hantering. Vi inför därför ett nytt mål för den ekonomiska politiken: pensionsmålet. Senast 2040 ska den försäkringsbara delen av pensionsskulden vara försäkrad. Vi börjar 2022 med byte av tryggandeform för den förmånsbestämda ålderspensionen. Därefter planeras en årlig inlösen av IPR (den intjänade pensionsrätten fram till och med 1997).

Försäkringsinlösen av pensionerna innebär att varje generation får bära sina egna kostnader och att pensionsskulden inte skjuts på framtiden. Det säkrar samtidigt medel för utbetalningarna och minskar de finansiella kostnaderna. Eventuella överskott hos försäkringsbolaget som förvaltar skulden tillfaller kommunen. För att nå målet behöver det årligen budgeteras med i genomsnitt 20 miljoner kronor till 2040. Om det finns ekonomiskt utrymme kan en större avsättning antingen budgeteras året före eller genomföras under innevarande år förutsatt att överskottsmålet medger det. I en mer begränsande ekonomisk situation kan avsättningen vara lägre.

Växjö har förbättrat soliditeten och har en god likviditet, men behöver förstärka långsiktigheten i planering och styrning av investeringarna. En ny samhällsbyggnadsförvaltning ska tillsammans med en tydligare bolagsstruktur

ge mer kraft i samhällsutvecklingen. Fördelarna är en mer effektiv samhällsplanering, mer bostadsbyggnation på landsbygden och smart lokalsamordning. Den nya förvaltningen ska dessutom påskynda handläggningstider och förstärka servicen till andra aktörer som investerar och utvecklar vår kommun.

HR, ekonomi och kommunikation är tre goda exempel på hur samordning långsiktigt skapat möjligheter till bättre resursutnyttjande. Ett nytt rekryteringscentrum skapar bättre förutsättningar för våra verksamheter genom att en sammanhållen funktion avlastar, frigör resurser och ger bättre service till förvaltningarna. Det ska också förbättra upplevelsen av rekryteringsprocessen. Den digitala omställningen fortsätter att bidra till minskade kostnader, stärkt kompetens och ökad kvalitet i våra tjänster.

3. Pensionsmål

Den försäkringsbara delen av pensionsskulden ska försäkras och vara helt försäkrad senast 2040.

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Byta trygghandform för den förmånsbestämda ålderspensionen, pensionsförmån för lönedelar över 7,5 basbelopp för personer födda före 1985.	45 mkr	Kommunstyrelsen
Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas med minskad administration och ökade samordningsvinster hos stödjande funktioner	27,5 mkr (effektivisering)	Alla nämnder och styrelser
Minskade marknadsföringskostnader	1,5 mkr (effektivisering)	Alla nämnder och styrelser
Vaktmästare och fastighetsskötsel centraliseras och förs över till lokalbolaget	5 mkr (effektivisering)	Utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden
Mer kraftfull och effektiv samhällsplanering med en samhällsbyggnadsförvaltning	4 mkr (effektivisering)	Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Byggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Det nya budgetramverket ska innehålla direktiv om hur hållbarhetsprogrammets genomförande åskådliggörs i internbudget och affärsplan	Inom ram	Kommunstyrelsen
Bättre uppföljning och översyn av krav vid upphandling	Inom ram	Kommunstyrelsen

Personalpolitisk inriktning

Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Även ett oförändrat välfärdsåtagande ställer stora krav på Sveriges kommuner. Fram till 2029 behöver antalet sysselsatta i välfärden, inklusive privata utförare, beräknas behöva öka med cirka 132 000. Utöver det tillkommer 340 000 pensionsavgångar under samma period. Av de 13 000 personer som välfärden behöver öka med varje år, återfinns nästan hälften av ökningen inom vård och omsorg i kommunerna, främst i äldreomsorgen.

Det är inte realistiskt att andelen skulle fördubblas vilket ställer en rad krav på omställning. Digitaliseringen kan underlätta kompetensförsörjningen och befria medarbetare från vissa arbetsuppgifter. Det är därför särskilt prioriterat att stötta digitaliseringen där rekryteringen är svårast och pensionsavgångarna är störst. Rekrytering blir oaktat det en nyckelfråga för att klara Växjöbornas välfärd. Ett rekryteringscentrum och nytt, samlat HR-system underlättar planering och kompetensförsörjning.

Att vara en modern och attraktiv arbetsgivare är nödvändigt och ställer krav på kommunkoncernen som arbetsgivare. En sammanhållen personalpolitik leder till stärkta karriärmöjligheter inom hela kommunkoncernen, gemensamma kompetensförsörjningsplaner och kompetensprofiler. Förhandling, internutbildning, prestation, personalförsörjning och successionsplanering ska ses som en helhet. Alla yrken i Växjö kommun ska möjliggöra karriärvägar och den oförklarade löneskillnaden ska vara noll (0).

Drivna och skickliga medarbetare ska uppmärksammas. Individuell lönesättning ställer höga krav på skickligt ledarskap genom hela organisationen. Avslutssamtal är en viktig del i att utveckla kommunkoncernen som arbetsgivare. Mångfald och öppenhet ska genomsyra personalpolitiken. Stora pensionsavgångar och hög konkurrens vid rekrytering ställer kommunen inför utmaningar. Rekryteringscenter är betydelsefullt för en god chefsförsörjning. Välfungerande ledarskap i hela kommunkoncernen är en nyckel till goda resultat och förutsätter tydlighet i uppdrag och avtal.

1. Arbetsgivarmål

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5

Hållbart arbetsliv och friska medarbetare

Om fler fortsätter att gå upp till heltid i samma som tidigare år, minskar den årliga behovsökningen med 4 500 personer, från 13 200 till 8 700. Förändrat arbetssätt och nya lösningar som ger en årlig effektivisering på 0,5 procent har en potential att minska behovsökningen ytterligare 1100 personer. År 2019 var den genomsnittliga pensionsåldern knappt 64 år. Om avgångsåldern istället gradvis ökar till 67 år fram till 2029 minskar antalet årliga pensionsavgångar från 34 000 till 24 000. För att klara fler arbetade timmar och förlängt arbetsliv krävs bättre hälsa och ökad trivsel i arbetet. Det ska vara utmanande och utvecklande att arbeta i Växjö kommun. Samtidigt som vi arbetar med kompetensförsörjning och nyrekrytering, behöver kompetensutveckling ges utrymme och de befintliga medarbetarna tas tillvara. Personalen ska ha nära till sin närmste chef och ledarskapet på alla nivåer ska utvärderas centralt.

Resultatet från temperaturmätningarna ska tillvaratas i det kontinuerliga kvalitetsarbetet på varje enhet och förvaltning.

Sjukfrånvaron ger ohälsa för vår personal och ineffektivt resursutnyttjande. Vård, skola och omsorg är särskilt drabbade. Ett långsiktigt arbetsmiljömål om att till slutet av mandatperioden sänka sjukfrånvaron med en procentenhet kräver ett uthålligt arbete och en väl genomarbetad strategi. Låg sjukfrånvaro är i första hand en fråga om medarbetarnas välmående, men när målet nås skulle dessutom kostnaderna för sjukfrånvaro minska väsentligt. Resurser som istället kan gå till Växjöbornas välfärd.

De förebyggande åtgärderna, proaktivt rehabiliteringsarbete, ska fortsätta för att minska antalet sjukdagar med minst en dag per snittanställd. Aktuell forskning visar att sjukskrivning inte leder till minskad ohälsa senare utan istället riskerar det omvända. Ökad frisknärvaro är betydelsefullt för ett hållbart arbetsliv. Vi höjer därför friskvårdsbidraget med 500 kronor per medarbetare, öppnar för att det kan användas för att finansiera hälsosamtal och uppdrar åt respektive förvaltning att använda outnyttjade friskvårdsresurser till verksamhetsinriktade hälsofrämjande insatser.

2. Arbetsmiljömål

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska, och 2022 vara högst 5 procent

2022	Finansiering	Ansvarig
Samordna bemanningsenheter till ett nytt anställnings- och rekryteringscenter	Inom ram	Alla styrelser och nämnder
Nytt HR-system som förbättrar planering och samordning	Inom ram	Kommunstyrelsen

Höja friskvårdsbidraget till 1500 kronor	4 mkr (tillskott)	Alla nämnder och styrelser
Verksamhetsinriktade hälsofrämjande insatser	Inom ram	Alla styrelser och nämnder
Fortbildningsinsats inom måltidsorganisationen om hur skolmat kan lagas så att den attraherar fler, under 2022 med särskilt fokus på vegetarisk mat	Inom ram	Kommunstyrelsen

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk riktning

Långtidsarbetslösheten är på rekordhöga nivåer och Sverige har haft sämst utveckling av arbetslösheten i Europa. Växjö kommun är motorn för vår egen region samt en förebild för offensiv, lokal arbetsmarknadspolitik. Integrationen är en av vår tids ödesfrågor och vår förmåga att lyfta nyanlända och utrikesfödda ur utanförskap till samhällsgemenskap avgör våra möjligheter att behålla vår styrkeposition. Fler i egen försörjning och färre med bidrag är i första hand betydelsefullt för att fler ska vara självständiga och kunna växa som människor. Det är också en förutsättning för att finansiera en trygg välfärd. Därför är nya steg mot full sysselsättning ett överordnat mål.

Växjöloftet är Växjös samlade svar för fler i arbete, bättre kompetensförsörjning och ett starkt näringsliv. Den breda satsningen på utbildning till arbete förstärks för fjärde året i rad, både genom Växjöloftet Vuxenutbildning och Växjöloftet Yrkeshögskola. Med rätt stöd och tydliga krav på varje Växjöbo kan bidragen fortsätta minska samtidigt som kompetensförsörjningen säkras. Genom att fortsätta investera i Växjöbornas arbetskraft och stärka matchningen till både näringsliv och offentlig sektor förbättrar vi näringslivsklimatet och får fler Växjöbor i jobb.

Alla förvaltningar och bolag ska bidra till att sänka trösklarna till arbetsmarknaden för Växjöbor i utanförskap med exempelvis praktikplatser eller subventionerade anställningar. Växjö kommun ska gå före i att tillvarata kompetensen hos personer med funktionsvariation.

Fler jobb förutsätter växande och nya företag. Mer resurser till välfärden förutsätter att fler arbetar och att företagsklimatet blir bättre. Växjö behöver fortsätta utveckla sina starka sidor inom industri och logistik, samtidigt som vi fångar upp den snabba tillväxten inom tjänstesektorn och besöksnäringen. Linnéuniversitetet spelar en viktig roll för kompetensförsörjning och kommunens attraktivitet. Kommunen arbetar aktivt, uppsökande och med en väg in för att nya företag ska etablera sig här.

Ett nytt Science Park-bolag – Växjö Linnaeus Science Park – ska öka den regionala tillväxten med effektivt stöd till näringslivets innovationer och ökat utbyte mellan näringsliv och akademi. Bolaget ska tillhandahålla mötesplatser

mellan näringsliv och forskning, söka externa medel och samarbeta med företag, relevanta organisationer och Linnéuniversitetet. Verksamheten ska finansieras inom VKAB.

Näringslivsavdelningen ska fokusera på att identifiera och minimera hindren kommunen skapar för näringslivet. Stödet till företag på landsbygden ska utvecklas, exempelvis genom att uppmuntra etablering av företagshotell utanför Växjö tätort. Alla företagskontakter ska servicesäkras, vägleda i ny lagstiftning samt avseende tillstånd och avgifter. Tillsynsbesök ska genomföras gemensamt för att minska tid och kostnad för företagen. Kompetensförsörjning inryms i nämnden för arbete och välfärdsuppdrag och genomförs i samverkan med andra inom ramen för Växjöloftet.

Mål

1. Nya steg mot full sysselsättning
2. Växande näringsliv
3. Snabbare etablering för nyanlända

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Förstärkning av insatser inom Växjöloftet för att dämpa effekterna av arbetslöshet och bidragsberoende	10 mkr (tillskott)	Nämnden för arbete och välfärd
Förstärkning av Växjöloftet Ung för att dämpa ungdomsarbetslösheten	1 mkr (tillskott)	Nämnden för arbete och välfärd
Samtliga verksamheter i Växjö kommunkoncern ska tillhandahålla fler arbetstränings- och praktikplatser samt arbetsmarknadsanställningar.	Inom ram	Alla nämnder och styrelser
Öppen förskola vid alla familjecentraler	3 mkr (inom ram)	Utbildningsnämnden
Förstärka det uppsökande arbetet för nya företagsetableringar	Inom ram	Kommunstyrelsen
Etablera nytt Science Park-bolag	Inom ram	Kommunstyrelsen, VKAB
Inrätta ett råd för näringslivets intresseorganisationer i syfte att förbättra näringslivsklimatet	Inom ram	Kommunstyrelsen

Utvärdering

Riktningssmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Nya steg mot full sysselsättning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) 2. Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%) 3. Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) 4. Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv b) Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv c) Kostnad komvux, kr/heltidsstudierande
Växande näringsliv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nettoökning av antal företag, antal 2. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI 3. Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv
Snabbare etablering för nyanlända	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) 2. Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) 3. Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> b) Kostnad svenska för invandrare, kr/inv

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

Prioriteringen av barn och ungas utbildning är långsiktig. Vi ska ha tydligt kunskapsfokus där lärarnas och ledarskapets kompetens och engagemang är avgörande. Alla skolor i hela Växjö kommun ska uppfylla skollagens krav på kvalitet och trygghet. Resurser till undervisningen tillförs under mandatperioden med målet att elevpengen till undervisning ska nå genomsnittet bland de fem kommuner med bäst skolresultat i vår kommungrupp. Utbildningsnämnden ska prioritera att elevpengen går till undervisning. Om inte demografiprognosen realiseras ska överskott finansiera höjd skolpeng till undervisning.

Kunskapsskulden från perioder av fjärrundervisning under pandemin kommer påverka vår tids ungdomsgeneration. Det är betydelsefullt att utveckla insatser och lära av andra för att säkerställa goda utvecklingsmöjligheter för eleverna som drabbats. Ett exempel är att gymnasiet får lovskola mer än på sommaren, ett annat att läxhjälpen ska utökas. Lovskolan ska även utökas i grundskolan. Det växande problemet med att fler unga upplever psykisk ohälsa har förvärrats under pandemin. För att motverka denna allvarliga utveckling behöver tillgängligheten till elevhälsan fortsätta öka.

Skolans koppling till arbetsmarknaden behöver bli tydligare och elevernas företagsamhet ska uppmuntras. Studie- och yrkesvägledning är viktigt genom hela skolgången och skolan ska upplysa om bristyrken och arbetsmarknadens förutsättningar. Att driva UF-företag ska vara praktiskt möjligt för alla gymnasieelever. Fler grundskolor ska utveckla samarbete med Ung Företagsamhet. Skolan ska främja kreativitet och välbefinnande genom fysisk aktivitet, estetik och kultur. Lärarbehörighet och undervisningstid ska säkerställas för moderna språk.

I våra skolor ska barn och ungdomar känna trygghet och finna studiero för att utvecklas utifrån sin egen förmåga. Växjös beslutsamma arbete med tidiga insatser behöver fortsätta och utvecklas. Mångfald bland skolor skapar möjligheter för individuell anpassning. Genom att möta alla elever utifrån deras förutsättningar bygger vi starka barn och ungdomar redo att möta framtidens samhälle och arbetsmarknad. Åtgärder för att nå full närvaro är viktigt för att alla elever ska nå kunskapsmålen.

Ledarskapet i skolan är av stor betydelse för de pedagogiska förutsättningarna och arbetsmiljön. Allt börjar med en bra lärare och vi måste

därför hela tiden arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Rektorernas pedagogiska ledarskap är centralt för en fungerande skola.

Skolsegregationen behöver brytas. Skolvalet är ett redskap för det, samtidigt som alla skolor ska vara tillräckligt bra för att ge goda livschanser.

Förbättrad studie- och yrkesvägledning gör att fler kan göra informerade val, och aktivt skolval säkerställer att alla överväger vilken skola som blir bäst för barnen. Fler åtgärder krävs, inte minst för att förbättra förutsättningarna för barn och unga i kommunens utsatta områden. Föräldrastödsprogram och andra förebyggande insatser ska stärka föräldrarnas möjligheter att stödja sina barn att nå kunskapsmålen.

Arbetet i fält – så som fältgrupp, fritidsgårdar, mötesplatser och mobila team – behöver utvärderas för att förbättra resultaten och effektiviteten. De mest träffsäkra metoderna för att förebygga kriminalitet ska prioriteras och kompetenser inom olika områden, exempelvis missbruksvård, är viktigt för att minska utanförskap och öka trygghet. Vuxennärvaron på helger och lov ska stärkas.

Fler invånare skapar ett ökat behov av fler skolor och förskolor. Växjö behöver bli mer attraktivt för andra skolhuvudmän. Det ökar elevernas valfrihet, förbättrar långsiktigt kunskaperna och minskar kommunens eget investeringsbehov i nya skollokaler. Kommunen ska säkerställa likabehandling på alla nivåer, och det är av yttersta betydelse att förvaltningsorganisationen ser sin roll i första hand som ansvar för samtliga elever – oavsett skolhuvudman.

Mål

1. Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen
2. En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Höj undervisningsdelen i skolpengen	Inom ram	Utbildningsnämnden
Vidta åtgärder mot kunskapsskulden och den psykiska ohälsan som orsakats av pandemin	Inom ram	Utbildningsnämnden
Inför lovskola på fler lov	1 mkr (inom ram)	Utbildningsnämnden
Utöka läxhjälp	1,5 mkr (inom ram)	Utbildningsnämnden

Införa praktik även på teoretiska gymnasieprogram, utan att det går ut över ordinarie undervisningstid	Inom ram	Utbildningsnämnden
Uppmärksamma yrkesutbildning genom bl.a. studie- och yrkesvägledning samt yrkes-SM	Inom ram	Utbildningsnämnden
Särskild satsning inom värdegrundsarbetet mot våld i nära relation.	Inom ram	Utbildningsnämnden
Utvärdera arbetet i fält – så som fältgrupp, mobila team, fritidsgårdar, mötesplatser – och fokusera de samlade resurserna på att bryta utanförskap och höja kunskapsresultat.	Inom ram	Utbildningsnämnden, Nämnden för arbete och välfärd, Kultur- och fritidsnämnden
Utreda hur naturpedagogiken kan utvecklas på skolorna, exempelvis genom naturskola	Inom ram	Utbildningsnämnden
Uppmuntra fler uttalade profiler på förskolor och skolor i hela kommunen	Inom ram	Utbildningsnämnden
Utredning om omvänd skolskjuts	Inom ram	Utbildningsnämnden

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) 2. Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev b) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev
En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel nyinvandrade elever som är behöriga till yrkesutbildning 2. Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter 3. Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev b) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev

	<p>avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter</p> <p>4. Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, meritvärdespoäng</p> <p>5. Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal</p>	
--	---	--

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning

Växjö växer och vi ska fortsätta vara en kommun bland Sveriges främsta när det gäller nyproduktion av bostäder. För att möta bostadsbrist och skapa goda förutsättningar för målet om 100 000 invånare behöver vi bygga mer, högre och snabbare i alla olika upplåtelseformer. Välfärd och service ska säkras för både tätorter och landsbygd. I nya ägardirektiv finns tydligt ansvar för att öka bostadsbyggandet och främja utvecklingen utanför Växjö tätort. Det kräver att fler villatomter och bostadsområden planeras på landsbygden och i tätorterna, bättre samverkan inom kommunkoncernen och med andra som vill utveckla landsbygden, samt förenklad byggprocess.

Förtätning behöver göras med hänsyn till grönstrukturprogrammet genom att framhäva och tillgängliggöra befintliga och nya park-, spontan- och grönytor. Härigenom skapas en trivsam tillvaro i hela kommunen. I samarbete med näringsidkarna och fastighetsägarna vill vi öka attraktiviteten för Växjö centrum med fler mötesplatser och uteserveringar, exempelvis genom att se över möjligheterna för sommargåtor.

Växjö kommuns träbyggnadsstrategi är tillsammans med transportplanen viktiga instrument i en hållbar stadsplanering. Konceptet grön stadsby ska prägla stadsplaneringen för Växjö stads nya ytterområden. Takten för att byta ut belysningen till LED ska öka så att all belysning är utbytt på sju år, vilket ökar tryggheten, mer energieffektivt och minskar kostnaderna.

Fungerande infrastruktur är grunden för rörlighet och en förutsättning för hållbar tillväxt. Modern pendling underlättas med såväl lokala och regionala tåg och bussar, som med pendlarparkering. Den regionala infrastrukturen behöver förbättras. Dubbelspår på Kust till Kust-banan, i första hand till Alvesta, skulle förstärka arbetsmarknadsregionen. Cykelinfrastruktur ska fortsätta utvecklas och byggas ut, och kommunen ska bevaka cykelinfrastrukturen i nationellt finansierade projekt. Södra länken behöver prioriteras i den nationella planeringen. Växjö ligger i det nationella toppskiktet för fibertillgång med 96 procents bredbandstäckning med 100 Mbit/s, men en fortsatt utbyggnad är särskilt prioriterat utanför tätorten och på landsbygden.

Växjö ska fortsätta vara ledande i arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser. Kommunens samlade verksamhet ska vara miljösmart, exempelvis med solceller på taken på kommunala fastigheter. En fossilbränslefri

kommunkoncern ska fortsätta arbeta mot målet om en fossilbränslefri kommun 2030. Kommunen fortsätter säkra biologisk mångfald, exempelvis genom antagande av plan för biologisk mångfald. Skogen är en långsiktig resurs för såväl ekologisk som ekonomisk hållbarhet. Avkastningen ska användas för att uppfylla målen i kommunens skogspolicy. Överskottet inom produktionsskogen återförs till den gemensamma ekonomin.

En hållbar kommun kräver att segregationen pressas tillbaka. En stor grupp Växjöbor med svag etablering på bostadsmarknaden, särskilt de med låg inkomst, unga eller nyanlända, ställer krav på nya lösningar. Nya områden ska planeras med blandade upplåtelseformer och majoriteten av nyproduktionen ska vara ägda bostäder där det idag inte är så. I områden som idag domineras av hyresrätter behövs en förändring av befintligt bestånd med omvandlingar till bostadsrätter, hyrköp eller liknande åtgärder. Förhållandet mellan olika ägandeformer i befintliga områden ska stärka integrationen.

Tryggheten – såväl den faktiska som den upplevda – ska öka i hela Växjö kommun. Befintliga trygghetsskapande åtgärder utvärderas, exempelvis arbetet i fält och trygghetsvårdarna. Satsningen kan innebära fler kameror, bättre belysning, ordningsvakter och ett trygghetsråd. En särskild satsning på trivsel och trygghet på Campusområdet ska genomföras av Videum under 2022. Trygghetsåtgärderna kompletterar det breda förebyggande arbetet som sker inom skola och socialtjänst.

Underhålls- och hyreskostnader förväntas öka när skolor byggs, byggs ut och byggs om. Lokalförsörjningsprocessen behöver förbättras, nya verksamhetslokaler fylla fler funktioner och i större utsträckning finansieras med exploateringsvinster, och beläggningsgraden i befintliga lokaler ska öka. Ökade lokalkostnader får inte pressa undan satsningar till välfärdens kärna. Befintliga lokaler utanför Växjö tätort bör kunna tillvaratas som hubbar med arbetsplatser eller studiemiljöer, samt för mobila medborgarkontor.

Mål

1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering
2. Fler bostäder och minskad segregation
3. Ökad trygghet i hela kommunen

Prioritering och utveckling

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Fler villatomter i hela kommunen	Inom ram	Kommunstyrelsen, Byggnadsnämnden

Eftersträva tillgång till laddstolpar för alla hyresgäster som efterfrågar det	Inom ram	VKAB
Ta fram åtgärdsförslag för att nå klimatkontraktets åtaganden	Inom ram	Kommunstyrelsen
Fortsätta utvecklingen av Cykelstaden Växjö	2 mkr (tillskott)	Tekniska nämnden
Utreda förutsättningar för utökad regionalt samarbete inom VA-området	Inom ram	Tekniska nämnden
Utreda åtgärder för mer hållbar vattenkonsumtion, exempelvis så kallat trerörssystem	Inom ram	Tekniska nämnden
Minska investeringstiden för LED-belysning till 7 år istället för 20 år	0,5 mkr (tillskott)	Tekniska nämnden
Utred förutsättningar för ett nytt naturreservat vid Hovs göl	Inom ram	Kommunstyrelsen
Utveckla pendlarparkeringar och gör dem mer attraktiva	Inom ram	Tekniska nämnden
Förstärkt satsning på trygghet	5 mkr (tillskott)	Kommunstyrelsen
Utveckla området kring Teleborg Slott som besöksmål och stärk tryggheten på campus	Inom ram	Videum
Förstärkning av systemledning för att hantera olyckor	0,5 mkr (tillskott)	Värends räddningstjänst
Genomför en generell översyn och inventering för Växjö kommuns förmåga att möta olika typer av kriser	Inom ram	Kommunstyrelsen
Genomföra lokaleffektiviseringsplanen, för att minska lokalkostnaderna med minst två procent	Inom ram	Kommunstyrelsen

Utvärdering

Riktningssmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
---------------	-------------------------------------	----------------------------

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) 2. Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar 3. Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar 4. Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning 5. Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%) 6. Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) 7. Energianvändning per invånare, kWh/inv 8. Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv 9. Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton 10. Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%) 11. Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv b) Fjärrvärmepris inkl. moms för typfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm c) Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv d) Kostnad avfallshantering, kr/inv
Fler bostäder och minskad segregation	<ol style="list-style-type: none"> 1. Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv. 2. Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv. 3. FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking 4. Mått för segregation under utveckling. Publiceras i delårsrapport augusti 2021. 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv
Ökad trygghet i hela kommunen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nöjd Region-Index - Trygghet 2. Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad för olyckor totalt, kr/inv b) Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Strategisk riktning

Trygg välfärd att lita på ska tillhandahållas varje Växjöbo. En robust grund för såväl mellanmänsklig tillit som tilliten i samhället läggs med en god samhällsservice som möter varje människa efter behov. Omsorg om Växjöbor som på grund av ålder, funktionsvariation eller andra förutsättningar behöver särskilt stöd från det gemensamma är ett huvuduppdrag för kommunen. Växjö kommun ska vara en förebild för mångfald och kännetecknas för sin öppenhet, inkludering och sammanhållning. Här bemöter vi alla lika och tar tillvara alla människors förmågor och drivkrafter. Alla Växjöbor ska ha möjlighet att göra egna val i alla livets skeden. Anhöriga ska få bättre stöd i sin viktiga uppgift, exempelvis med ökad flexibilitet i användandet av tid och evidensbaserad utbildning om nära vård.

Vi blir allt äldre och förväntningarna på välfärden växer. Behovet av fördjupat stöd ökar samtidigt som rekrytering av rätt kompetens är svår. Omsorgen behöver trygga den långsiktiga personalförsörjningen och att pressa tillbaka en hög sjukfrånvaro. Omsorgens resurser ska finnas i mötet med Växjöbor i behov av stöd och stöttning. Administrationen behöver därför fortsätta att effektiviseras och insatserna utvecklas.

Växjöbornas omsorg och vardagsmakt ska stå i centrum. Den nära vården ska utvecklas i samverkan med Region Kronoberg. Tillgång till senior- och trygghetsboende i hela kommunen är ett viktigt steg innan omsorgsinsatser, där äldre blir mer självständiga och kan bestämma mer över sitt eget boende. Seniorlotsen ska bidra till aktiveringen av äldre och ge information om exempelvis att hushållsnära tjänster med RUT-avdraget kan ge lägre kostnader än hemtjänstavgiften. Under 2022 ska arbetet inriktas på att främja psykisk hälsa och minska det digitala utanförskapet.

Växjö ska fortsätta som en förebild för tidiga insatser. Samordnade hembesök och gemensam åtgärdsplan för skola, socialtjänst och hälso- och sjukvården lägger grunden för en förstärkt barnhälsovård som förebygger utanförskap. Bättre hemtagsplanering och tillgång till insatser på hemmaplan, avtalsuppföljning med placeringscontroller och ökad noggrannhet vid placering har minskat antalet vårddygn och kostnaderna för externa placeringar kraftigt för både barn och vuxna, samtidigt som kvalitén är fortsatt god.

Mål

1. Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov
2. Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Förstärka samverkan med Region Kronoberg för att utveckla den nära vården, exempelvis genom att prova den s.k. Borgholmsmodellen	Inom ram	Omsorgsnämnden
Vidta åtgärder för att bryta isoleringen efter pandemin, exempelvis med kulturella upplevelser	Inom ram	Omsorgsnämnden
Förstärka insatserna för att bryta ofrivillig ensamhet och minska psykisk ohälsa	2,5 mkr (tillskott)	Omsorgsnämnden, Nämnden för arbete och välfärd
Förbereda för familjecentraler i Lammhult och Braås	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd, utbildningsnämnden

Utvärdering

Riktningssmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 2. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) b) Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare c) Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare
Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) 2. Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) 3. Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv b) Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

Föreningslivet ska vara inkluderande och främja integration samt barn och ungas utveckling. Kommunen och civilsamhället stärker gemensamt och var för sig demokratin. Ett livskraftigt föreningsliv är betydelsefullt för samhället och tilliten mellan människor. Vi arbetar för att alla medborgare ska ges goda möjligheter till att ta del av kreativa och rekreativa kultur-, idrott- och fritidsaktiviteter. Satsningarna på ungas fria tid på lov och utflyttningen av kulturskolans verksamhet till skolorna är två exempel. Att vi nu förstärker Tallgården som mötesplats ska öka läsförståelsen och förbättra kunskaperna i svenska. Tydligt regelverk för föreningsstöd ökar rättssäkerheten och förutsägbarheten samtidigt som En väg in underlättar för föreningar som söker stöd. Det långsiktiga kulturstödet ska nå fler och räknas upp.

Växjö behöver fortsätta utveckla och stärka attraktiviteten för invånare och besökare. Tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter gör Växjö till en bättre plats att leva och arbeta i. Scensommar och meröppna bibliotek är tydliga uttryck för hur vi ökar tillgången till kulturutbudet i hela kommunen. Vi arbetar för en föreningsdriven fritidsbank.

När vi blir fler ställs det nya krav på att göra våra medborgare medvetna om alla möjligheter. En växande befolkning, särskilt i de yngre åldrarna, skapar behov av nya ytor, mötesplatser och arenor för både kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter. Extern finansiering och nya finansieringslösningar bör och behöver eftersträvas. Kulturen ska digitaliseras för att bli mer tillgänglig och bryta ofrivillig ensamhet. All offentlig konst ska gå att nå digitalt och äldre ska kunna möta och utöva kultur med hjälp av ny teknik. En översyn av hur Regionteaterns framtida lokalbehov ska lösas pågår i samverkan med övriga ägare.

Satsningarna på rörelse och friluftsliv ska genomsyra kommunens ambitioner. Hållbara Växjö 2030 och friluftsprogrammet ligger till grund för arbetet med att utveckla Växjö som friluftskommun med fokus på folkhälsa, tätortsnära natur och tillgänglighet. En särskild satsning på friluftslivet görs 2022. Gröna mötesplatser och spontanidrottsytor är exempel på hur vi vill erbjuda Växjöborna en aktiv, grön, fritid. Vi utvecklar badplatser, gångstråk och leder för att möta den ökande efterfrågan på att vara i naturen. En särskild satsning på Evedal ska genomföras.

Mål

1. Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets
2. Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Ny vision för Arenastaden 2.0	Inom ram	Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, byggnadsnämnden
Genomför evenemang för Växjöborna efter pandemin 2022	1 mkr (tillskott)	Kultur- och fritidsnämnden
Återstarta kultur- och föreningslivet i hela kommunen	Inom ram	Kultur- och fritidsnämnden
Satsning inom ramen för friluftsprogrammet	1 mkr (tillskott)	Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden
Utred möjligheten att inrätta ett Naturum i Växjö kommun med extern finansiering	Inom ram	Tekniska nämnden
Utveckla Evedal som en tillgänglig och attraktiv mötesplats och ett besöksmål	1 mkr (tillskott)	Kultur- och fritidsnämnden, VÖFAB

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter 2. Nöjd Medborgar-Index - Kultur 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad kulturverksamhet, kr/inv b) Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv
Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år 2. Nöjd Inflytande-Index - Helheten 	<ol style="list-style-type: none"> a) Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år), kr/inv.

Ekonomisk redogörelse

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteintäkter	4 067	4 160	4 460	4 621	4 778
Inkomstutjämning	899	919	958	1 020	1 082
Kostnadsutjämning	-163	-184	-200	-203	-214
Regleringsbidrag	96	282	222	154	132
LSS-utjämning	56	58	54	55	56
Fastighetsavgift	169	176	179	179	179
Generellt statsbidrag välfärd	19	0	0	0	0
Generella statsbidrag, tillfälliga tillskott	176	0	0	0	0
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 319	5 411	5 673	5 826	6 013
Pensioner netto (inkl finans kostnad och löneskatt) 1)	-112	14	-51	-30	-26
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) 1)	207	183	193	216	233
Löneavtal med mera 2)	0	-114	-239	-368	-501
Internränta 3)	29	35	35	35	35
Värends räddningstjänst	-69	-68	-69	-68	-68
Övriga poster	-5	-1	-1	-1	-1
Summa kommunövergripande poster	50	49	-132	-217	-328
Exploateringsverksamhet	14	0	0	0	0
SUMMA TOTALT	5 383	5 460	5 542	5 610	5 685

1) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Lönerrevisionen år 2021 är ännu ej utförd till nämnderna, avtal ej klara. I Budget 2022 ingår både ej utförd lönerrevision år 2021 och ny lönerrevision år 2022. Posten ackumuleras på samma sätt för år 2023 och 2024.

3) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. För år 2022 är internräntesatsen 2,5 procent.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Skattesatsen i Växjö kommun är oförändrad och uppgår under 2022 till 20,19 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2021 är 20,71 procent.

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per april 2021. Utgångspunkten är en befolkningsökning per 1 november året före budgetåret på 750, 1 200 respektive 1 200 personer.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerrevision som ingår budget är i linje med konjunkturlönestatistiken (timlön).

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsförvaltarens prognos. Växjö kommun kommer enligt den finanspolitiska inriktningen att minska den försäkringsbara delen av pensionsskulden. För planperioden ingår en budgeterad kostnad för inlösen av pensionsskuld med 45 miljoner år 2022, 20 miljoner kronor år 2023 samt 20 miljoner kronor år 2024.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad pensioner. Finansnettot uppgår till 150 miljoner kronor i budgeten för år 2022. Det är en ökning med 1 miljon kronor jämfört med 2021. Utdelningen från bolagen har minskat med 19 miljoner medan borgensavgifterna från bolagen har ökat med 14 miljoner kronor. Den finansiella kostnaden för pensioner inklusive löneskatt har ökat med 10 miljoner kronor.

Finansnetto 1) miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Utdelning bolagen	133	123	104	120	127
Borgensavgifter bolagen	62	58	72	77	82
Återbäring kommuninvest	6	6	3	3	3
Ränteintäkter	28	18	22	24	29
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	229	205	201	224	241
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-45	-33	-43	-54	-56
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	-12	-12	0	0	0
Räntekostnader	-11	-10	-7	-7	-7
Övriga finansiella kostnader	-2	-1	-1	-1	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-56	-51	-62	-64
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	159	149	150	162	177

1) Finansiell kostnad pensioner ingår i finansnettot i denna uppställning.

Nämndernas nettokostnadsökning och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2022 till 34 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 105 respektive 112 miljoner kronor till nämnderna.

Nämnderna tillförs 51 miljoner kronor år 2022 för demografi samt ökade lokalkostnader. Härutöver ges resurstillskott på 32 miljoner kronor för satsningar avseende åtgärder mot arbetslöshet, för trygghet och säkerhet samt i en växande och attraktiv kommun. Flera av satsningarna är av tillfällig karaktär för att förstärka omstarten efter pandemin inom arbetsmarknad, skola, omsorg, socialtjänst och föreningslivet.

Effektiviseringsåtgärder motsvarande 49 miljoner kronor planeras för 2022. Under 2023 väntas ytterligare effekthemtagning av pågående åtgärder med 33 miljoner kronor. Denna effektivisering är ännu inte utförd på berörda nämnder.

Förändring nämnders nettokostnadsram jämfört med föregående budgetår	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2022	2023	2024
Byggnadsnämnd			
Resurstillskott	-0,6	0,0	0,0
Effektivisering	0,6	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-14,8	-10,2	-10,4
Effektivisering	3,8	0,0	0,0
Summa	-11,0	-10,2	-10,4
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-5,6	-6,6	-1,9
Effektivisering	1,8	0,0	0,0
Summa	-3,8	-6,6	-1,9
Miljö- och hälsoskyddsnämnd			
Resurstillskott	-0,5	0,0	0,0
Effektivisering	0,6	0,0	0,0
Summa	0,1	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-22,4	-7,0	-8,5
Effektivisering	22,1	0,0	0,0
Summa	-0,3	-7,0	-8,5
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-4,3	-35,5	-31,1
Effektivisering	4,2	0,0	0,0
Summa	-0,2	-35,5	-31,1
Teknisk nämnd			
Resurstillskott	-10,8	-15,4	-2,5
Effektivisering	3,0	0,0	0,0
Summa	-7,8	-15,4	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-22,2	-64,5	-55,7
Effektivisering	13,1	0,0	0,0
Summa	-9,1	-64,5	-55,7
Valnämnd			
Resurstillskott	-2,0	2,0	-2,0
Effektivisering	0,0	0,0	0,0
Summa	-2,0	2,0	-2,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0
Ej nämndstilletad effektivisering 2023-2024	0,0	32,5	0,0
SUMMA TOTALT	-34	-105	-112

Plan 2023-2024 enligt kalkylmässiga förutsättningar maj 2021.

2023 års effekthemtagning av pågående åtgärder är inte utfördelad per nämnd.

Notera: minustecken innebär resurstillskott.

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar, nettokostnad miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Byggnadsnämnd	-8	-12	-14	-14	-14	-14
Kommunfullmäktige	-10	-11	-11	-11	-11	-11
Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Kommunstyrelsen	-498	-540	-556	-567	-578	-588
Kultur- och fritidsnämnd	-178	-180	-187	-191	-197	-199
Miljö- och hälsoskydds nämnd	-10	-12	-13	-13	-13	-13
Nämnd för arbete och välfärd	-656	-678	-678	-679	-686	-694
Omsorgsnämnd	-1 361	-1 389	-1 441	-1 441	-1 477	-1 508
Teknisk nämnd	-148	-136	-145	-152	-168	-170
Utbildningsnämnd	-2 292	-2 320	-2 372	-2 381	-2 445	-2 501
Valnämnd	0,0	0	0	-2	0	-2
Överförmyndarnämnd	-4	-4	-5	-5	-5	-5
Ej nämndstilldelad effektivisering				0	33	33
SUMMA TOTALT	-5 168	-5 286	-5 426	-5 460	-5 565	-5 677

Budget 2021 exklusive lönerrevision år 2021

Nämndernas driftbudgetramar ökar med 34 miljoner kronor mellan år 2021 och 2022, 105 miljoner kronor respektive 112 miljoner kronor för de kommande två åren. I detta belopp ingår inte avtalsenlig lönerrevision då den i budgetläget ännu inte är utfördelad.

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fem helägda dotterbolag. Under 2022 fortsätter arbetet med att skapa en bolagsstruktur som ger kraft i samhällsutvecklingen. Fördelarna är en smart samhällsplanering, mer bostadsbyggnation på landsbygden och effektiv lokalanvändning.

Avkastningskrav

Avkastningskrav för nästkommande år kommer att beslutas under hösten 2021 och inbegripa de förändrade förutsättningar som blir en följd av en ny bolagsstruktur.

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen Miljoner kronor		Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Växjö Kommunföretag AB, VKAB	1)	12,0	19,0	0,0	16,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen	2)	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Videum AB		4,0	0,5	0,0	0,0	0,0
Vidingehem AB		2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Växjöbostäder AB	3)	98,9	98,9	98,9	98,9	98,9
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab		11,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA TOTALT		132,8	123,3	103,8	119,8	126,8

1) Utdelning från VKAB till ägaren under perioden 2021-2023 avser bland annat effektivisering som följd av förändrad bolagsstruktur och samordnad fastighetsskötsel.

2) Växjö Energi AB (VEAB) lämnar årlig utdelning till VKAB med 4,9 mnkr för vidareutdelning till Växjö kommun.

3) Växjöbostäder AB lämnar utdelning till VKAB med 98,9 mnkr för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning samt åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Koncernövergripande investeringsplan

Investeringsplanen är en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

Koncernövergripande investeringsplan 1)	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
miljoner kronor				
Skattefinansierade investeringar				
Tekniska nämnden, löpande	60	45	45	45
Tekniska nämnden, tillväxt	50	20	25	45
Övriga nämnder	60	55	55	55
Summa	170	120	125	145
Taxefinansierade investeringar				
Vatten och avlopp (tekniska nämnden)	120	115	80	70
Summa	120	115	80	70
VKAB-koncernen				
Verksamhetslokaler	500	650	470	415
Bostäder	450	495	490	250
Övriga kommersiella investeringar	340	320	350	320
Summa	1 290	1 465	1 310	985
SUMMA Växjö kommunkoncern	1 580	1 700	1 515	1 200

1) Investeringsplanen innehåller beslutade och planerade investeringar i Växjö kommun och VKAB-koncernen men ej investeringar i mark och exploatering (omsättningstillgång) samt ej investering avseende framtida simhall (verksamhetslokal) samt BECCS och fordonsbränsle (övriga kommersiella investeringar)

Det är nämndernas utrymme i driftbudgeten som styr investeringsnivån inom respektive nämnd. Det är således varje nämnd som har att besluta om vilka investeringar som ska genomföras. Kommunfullmäktige beslutar om investeringar över 10 miljoner kronor.

När det gäller investeringar i verksamhetslokaler som nämnderna hyr av ett kommunalt bolag eller annan part beslutas investeringar upp till 20 miljoner kronor av respektive nämnd. Investeringar som överstiger dessa belopp ska beslutas av kommunfullmäktige. Investeringar i verksamhetslokaler innebär ökade driftkostnader för förvaltningarna i form av hyra. För bruttoinvesteringar i exploateringsområden gäller beloppsgränsen 20 miljoner kronor.

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Budgeterat resultat för år 2022 uppgår till 81 miljoner kronor.

Resultatbudgeten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnader verksamheten 1)	-5 120	-5 386	-5 601	-5 802	-6 041
Avskrivningar	-143	-141	-141	-141	-141
Verksamhetens nettokostnader	-5 263	-5 527	-5 742	-5 943	-6 182
Skatteintäkter	4 067	4 160	4 460	4 622	4 778
Generella statsbidrag och utjämning	1 253	1 251	1 213	1 205	1 235
Verksamhetens resultat	57	-116	-69	-116	-169
Finansiella intäkter	228	205	201	224	241
Finansiella kostnader	-70	-56	-51	-62	-64
Årets resultat	215	33	81	46	8

1) Varav kostnad försäkringslösning pensioner 45 mnkr år 2022, 20 mnkr år 2023 och 20 mnkr år 2024.

Prognososäkerheten är under den pågående pandemin stor. Osäkerheten gäller såväl storleken på kommande skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning som kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Kostnadsbilden för planperiodens första år påverkar nästkommande års resultatnivåer.

För 2022 är resultatet över överskottsmålet ungefär 24,5 miljoner kronor. Det är resurser som kan betraktas som en postpandemireserv, ifall det blir plötsliga utgiftsökningar i någon del av verksamheten. Eventuellt utnyttjande av reserven hanteras under budgetåret.

Överskottsmål

Kommunfullmäktiges överskottsmål innebär att överskottet över en rullande femårsperiod ska vara minst 1 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Överskottsmål, procent	2021	2022	2023	2024
Överskottsmålets utveckling baserat på bokslut 2017–2020, helårsprognos per april 2021 och resultatbudget 2022–2024	2,9	2,5	2,2	2,15

Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en hållbar ekonomi är att det finns balans mellan verksamhetens nettokostnader och intäkter. Nettokostnadsutvecklingen kan beräknas genom att nettokostnaden divideras med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen.

Nettokostnadsutveckling, procent	Utfall 2020	Prognos 2021*	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens kostnader minus verksamhetens intäkter plus avskrivningar dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	98,9	98,3	101,2	102,0	102,8

* Helårsprognos per april 2021

Ett värde över 100 innebär att skatteintäkterna inte täcker verksamhetens kostnader.

Balansbudget

Balansbudgeten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Anläggningstillgångar	4 120	4 319	4 463	4 577	4 701
Immateriella anläggningstillgångar	16	15	12	9	6
Materiella anläggningstillgångar	2 395	2 595	2 742	2 859	2 986
Finansiella anläggningstillgångar	1 709	1 709	1 709	1 709	1 709
Omsättningstillgångar	2 704	2 447	2 412	2 355	2 272
Förråd med mera	6	6	6	6	6
Exploateringsmark	326	301	301	301	301
Fordringar	703	703	703	703	703
Kassa och bank	1 669	1 437	1 402	1 345	1 262
Summa tillgångar	6 824	6 766	6 875	6 932	6 973
Eget kapital	1 877	1 910	1 991	2 037	2 045
varav årets resultat	215	33	81	46	8
Avsättningar pensioner	1 985	1 844	1 822	1 783	1 766
Andra avsättningar	89	89	89	89	89
Långfristiga skulder	1 217	1 267	1 317	1 367	1 417
Kortfristiga skulder	1 656	1 656	1 656	1 656	1 656
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	6 824	6 766	6 875	6 932	6 973
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 565	6 734	7 305	6 737	6 189
Pensionsförpliktelser	28	24	13	12	10

Från och med år 2020 tillämpar Växjö kommun fullfundsmodellen för redovisning av pensioner. Fullfundsmodellen innebär att pensionsåtagande intjänat till och med år 1997 istället för ansvarsförbindelse redovisas på balansräkningen som en avsättning. Det innebär att förändringen av denna del också påverkar resultatet i likhet med pensionsåtaganden intjänat från och med år 1998.

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten visar kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret. Årets kassaflöde motsvarar förändringen av likvida medel under året.

Kassaflödesbudget miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	215	33	81	46	8
Justering ej likviditetspåverkande poster	247	90	204	188	209
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-89	-90	-85	-86	-85
Realisationsvinster/förluster	14	0	0	0	0
Medel från verksamheten för förändring rörelsekapita	387	33	200	148	132
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	210	0	0	0	0
Minskning/ökning förråd/exploatering	-46	25	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga skulder	332	0	0	0	0
Minskning förutbetalda investeringsbidrag	-5				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	878	58	200	148	132
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anlägg.n.tillg.	-277	-290	-235	-205	-215
Försäljning av materiella anlägg.n.tillg.	0	0	0	0	0
Förvärv finansiella tillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning finansiella tillgångar	108	0	0	0	0
Nettoinvestering immateriala tillgångar	-1	0	0	0	0
Förändring skulder investeringsbidrag etc	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-170	-290	-235	-205	-215
Finansieringsverksamheten					
Ökning kortfristig fordran koncernföretag	-19	0	0	0	0
Utlåning	-28	0	0	0	0
Upplåning	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-47	0	0	0	0
Årets kassaflöde	661	-232	-35	-57	-83
<i>Likvida medel vid årets början</i>	<i>1 008</i>	<i>1 669</i>	<i>1 437</i>	<i>1 402</i>	<i>1 345</i>
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	<i>1 669</i>	<i>1 437</i>	<i>1 402</i>	<i>1 345</i>	<i>1 262</i>

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Indikatorerna för god ekonomisk hushållning belyser både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Bilagan beskriver varför indikatorerna anses ha betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. Urvalet av indikatorer utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Växjö kommun har två finansiella mål som fungerar som indikatorer för god ekonomisk hushållning. Båda behöver vara uppnådda för att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning.

Indikator	Påverkan på god ekonomisk hushållning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	För att det finansiella handlingsutrymmet på kort och lång sikt inte ska försvagas sätts resultatmålet på en procent.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	Kostnadseffektivitet i verksamheterna innebär att skattemedel används effektivt, vilket skapar förutsättningar att växa, investera och utveckla verksamheten till nytta för medborgarna.
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå)	Avkastning på totalt kapital visar hur effektivt VKAB-koncernens dotterbolag använder sina tillgångar för att skapa förräntning i syfte att leverera beslutad utdelning.
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år (%)	Arbete är en viktig faktor för den enskilde individen samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	Fler med egen försörjning stärker berörda individers inkludering och samhällets sammanhållning. Om fler lämnar ekonomiskt bistånd frigörs resurser till att förebygga utanförskap.
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, (%)	Arbete är en viktig faktor för snabb etablering och social integration samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning. Att individer kommer till sin rätt oavsett bakgrund bidrar till en positiv samhällsutveckling.
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen	Minskad miljöpåverkan leder till lägre förbrukning av naturresurser och minskade kostnader för hela samhället, på kort och lång sikt.
Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	Genom friska medarbetare når vi högre måluppfyllelse, hälsa för den enskilde och bättre ekonomi.

Bilaga 2: Uppföljning av riktningmål

Växjö kommun arbetar i processer utifrån vad vi levererar till Växjöborna. För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje process riktningmål som utvärderas med nyckeltal för dels resultat och kvalitet, dels kostnadseffektivitet. Nyckeltalen bidrar också till att definiera målens innehåll. Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön där det bedöms relevant.

Växjö kommun ser alltid möjlighet till förbättring. Målen indikerar därför en riktning och måluppfyllelsen utvärderas sammantaget och över tid.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelsen bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål i del- och helårsrapporteringen. Röd indikerar en icke acceptabel måluppfyllelse, gul indikerar en tillfredsställande måluppfyllelse och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med processägarens samlade analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende av faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga kostnadseffektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålet är utgångspunkten för den koncerngenomgripande översyn av resursanvändningen som genomförs under innevarande mandatperiod. Effektivitetsnyckeltalen följs dessutom upp i respektive process.

Bilaga 3: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030

Målbild	Nyckeltal
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %
	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)
	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)
	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
Växande och inkluderande	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)
	Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv
	Demografisk försörjningskvot
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
	Unga (18-24 år) som varken arbetar eller studerar eller finns i annan sysselsättning, andel %
	Nettoökning av antal företag, antal
	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal
	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)
	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)
	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv
	Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)
	Klimat- och miljösmart

Målbild	Nyckeltal
	Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter
	Energianvändning per invånare, kWh/inv
	Andel förnybar energi, %
	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år
	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år
	Utsläpp av växthusgaser, kg CO ₂ e/inv
	Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)
	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv
Trygg och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv
	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besvärar av ensamhet kommun, andel (%)
	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv
	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
	Skyddad natur totalt, andel (%)
	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
	Årsmedelvärde av partiklar PM ₁₀ µg/m ³ luft
	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %
	Total betesmark, hektar
	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)